

FINANSMINISTERIET

Økonomisk Analyse: Indvandreres netto- bidrag til de offentlige finanser i 2016

April 2019

2019

Indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser i 2016
April 2019

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Denne publikation er udarbejdet af
Finansministeriet
Center for holdbarhed og strukturpolitik
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Elektronisk publikation:
ISBN: 978-87-93531-63-5

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside
fm.dk

Sammenfatning

Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere indebærer i 2016 en nettoudgift for de offentlige finanser på 35 mia. kr. Nettoudgiften er faldet med knap 3 mia. kr. fra 2015 til 2016 blandt andet som følge af en stigning i beskæftigelsen blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Der er store forskelle i nettobidraget blandt ikke-vestlige indvandrere på tværs af opholdsgrundlag og hjemland. Vestlige indvandrere og efterkommere bidrager positivt til de offentlige finanser med 5 mia. kr. i 2016.

Finansministeriet offentliggjorde i 2017 og 2018 analyserne *Indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser* baseret på detaljerede registeroplysninger for henholdsvis 2014 og 2015. Indeværende analyse er en opdatering af de centrale resultater fra de tidligere analyser opgjort for 2016. Analysen giver således et øjebliksbillede af de enkelte befolkningsgruppers nettobidrag til de offentlige finanser i 2016.

Analysens hovedkonklusioner er:

- Indvandrere og efterkommere indebærer samlet en nettoudgift til de offentlige finanser på 30 mia. kr. i 2016 (2016-niveau).
- Heraf står ikke-vestlige indvandrere og efterkommere for et nettobidrag på -35 mia. kr. i 2016. Nettoudgiften for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er faldet med knap 3 mia. kr. sammenlignet med nettobidraget i 2015 (revideret opgørelse).
- Selv om antallet af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er steget med 27.000 personer fra 2015 til 2016 er nettoudgiften for de offentlige finanser faldet bl.a. som følge af i beskæftigelsesstigningen blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere – en stigning, som også er fortsat efter 2016.
- Vestlige indvandrere og efterkommere bidrager positivt til de offentlige finanser med 5 mia. kr. i 2016. Det er en fremgang i nettobidraget fra denne gruppe på 2 mia. kr. sammenlignet med 2015 (revideret opgørelse), *jf. tabel 1*.

Tabel 1
Nettobidrag til de offentlige finanser

(Mia. kr., årets priser)	2015 (revideret)	2016
Indvandrere og efterkommere i alt	-35 ¹⁾	-30
- Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	-37	-35
- Vestlige indvandrere og efterkommere	3	5

Anm.: De reviderede nettobidrag for 2015 er revideret med opdaterede nationalregnskabstal og metode som i opgørelsen i 2016. Afrundet til hele mia. kr.

1) På grund af afrunding afviger totalen fra summen af delementerne (vestlige og ikke-vestlige).

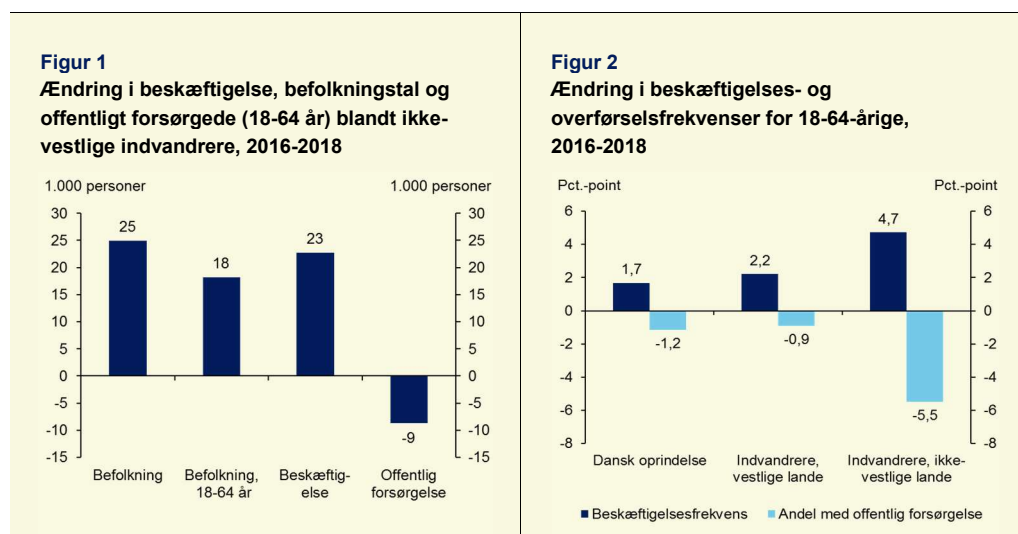
Kilde: Egne beregninger på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Der er stor variation i de enkeltes nettobidrag både blandt de ikke-vestlige og vestlige indvandrere.

- 38 pct. af ikke-vestlige indvandrere i alderen 25-64 år bidrager positivt til de offentlige finanser. De store forskelle i nettobidraget blandt ikke-vestlige indvandrere afspejler, at gruppen omfatter både flygtninge, familiesammenførte samt personer, der kommer til Danmark for at arbejde eller studere.
- På tværs af opholdsgrundlag bidrages der i gennemsnit positivt til de offentlige finanser, når der alene ses på beskæftigede.
- Særligt indvandrere på beløbsordningen bidrager positivt til de offentlige finanser. I alt bidrager personer på beløbsordningen med 1,5 mia. kr. i 2016.
- Efterkommere til indvandrere fra både vestlige og ikke-vestlige lande bidrager i gennemsnit negativt til de offentlige finanser, hvilket i høj grad skyldes alderssammensætning, da disse grupper hovedsageligt består af børn og unge.

Opgørelsen af indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser vedrører 2016, som er det seneste år, hvor der foreligger detaljerede registeroplysninger. Efter 2016 har der imidlertid været en positiv beskæftigelsesudvikling i Danmark, som især ses blandt ikke-vestlige indvandrere og samtidigt er andelen på offentlig forsørgelse faldet, jf. figur 1 og 2. Flere forhold har bidraget til denne fremgang, herunder konjunkturudvikling og stigningen i antallet af indvandrere i den erhvervsaktive aldersgruppe. Dertil kommer, at indførelse af integrationsydelse, 225-timers-regel og kontanthjælpsloft samt styrket fokus på at flygtninge erklæres jobparate, kan have bidraget.

Udenlandsk arbejdskraft spiller en stor rolle for dansk økonomi. Vurderet ud fra den løn, der samlet set udbetaltes til indvandrere, anslås herboende indvandrere at bidrage med omkring 9½ pct. af den samlede værditilvækst i Danmark i 2018 svarende til omkring 180 mia. kr. (2018-niveau).

Anm.: Offentlig forsørgelse er ekskl. SU. Beskæftigelsesfrekvenser er baseret på perioden 1.-3. kvartal.

Kilde: Statistikbanken, Danmarks Statistik samt egne beregninger pba. Danmarks Statistiks registre.

1. Nettobidrag for indvandrergrupper

Det danske velfærdssamfund stiller offentlige serviceydelser til rådighed for borgerne. Det drejer sig om fx sundhedsydelser, undervisning, pleje og kulturtilbud. Samtidig udbetales overførselsindkomster til personer, som ikke er i beskæftigelse. Både serviceydelserne og overførselsindkomster finansieres gennem skatter og afgifter.

Denne analyse opgør, hvor meget de enkelte indbyggere i Danmark på den ene side betaler i skatter og afgifter og på den anden side modtager af serviceydelser og indkomstoverførsler fra det offentlige. Dette kaldes for personens nettobidrag til de offentlige finanser. Ved at opgøre nettobidraget pr. person er der blandt andet mulighed for at illustrere omfordelingen mellem forskellige grupper i befolkningen. Det kan fx være grupper opdelt efter alder, uddannelsesniveau eller herkomst.

For at beregne den enkeltes nettobidrag er det nødvendigt at fordele samtlige offentlige indtægter og udgifter på de enkelte personer, der bor i Danmark. For en række indtægter og udgifter foreligger denne individualisering umiddelbart i Danmarks Statistiks registre. Det er fx tilfældet for indkomstskatter, ejendomskatter samt udgifter til overførselsindkomster.

For øvrige indtægter og udgifter er individualiseringen så vidt muligt foretaget på baggrund af registeroplysninger om aktivitetsmål og beregnede enhedsudgifter (fx udgifter til uddannelse, sundhed og børnepasning) eller ved lovmodelberegninger ud fra gældende regler (fx vægtafgift og registreringsafgift). Der er imidlertid en række indtægts- og udgiftsområder, som ikke er knyttet direkte til den enkelte person, og hvor der ikke foreligger registeroplysninger. Dette gælder fx for indtægterne fra selskabs- og produktionsskatter og udgifter til visse former for kollektivt forbrug. I disse tilfælde er det derfor nødvendigt at anvende forskellige fordelingsnøgler til individualiseringen.

For en uddybning af beregningsantagelserne henvises til Finansministeriets analyse *Indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser i 2015* (fra februar 2018).

Opgøres nettobidraget opdelt på herkomstgrupper på baggrund af Danmarks Statistiks definition af indvandrere, efterkommere og personer af dansk oprindelse, indebærer indvandrere og efterkommere i 2016 en nettoudgift på 30 mia. kr. Heraf står ikke-vestlige indvandrere¹ og efterkommere for en nettoudgift på 35

¹ I henhold til Danmarks Statistiks afgrænsninger omfatter *vestlige lande* alle 28 EU-medlemslande samt Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand. Alle øvrige lande betegnes *ikke-vestlige lande*.

mia. kr., mens vestlige indvandrere og efterkommere bidrager positivt med ca. 5 mia. kr., *jf. tabel 1.1.*

Nettoudgiften til indvandrere og efterkommere er faldet med 5 mia. kr. fra 2015 til 2016, når der sammenlignes med den reviderede opgørelse af nettobidraget fra 2015. Baggrunden for at sammenligne med den reviderede opgørelse for 2015 i stedet for de tidligere offentliggjorte tal for 2015 er, at der er sket revisioner af de historiske tal for de offentlige finanser².

Faldet i nettoudgiften til indvandrere og efterkommere er sket på trods af, at en stigning i antallet af indvandrere og efterkommere isoleret set har øget gruppens nettoudgift til de offentlige finanser. Det er blandt andet en stigning i beskæftigelsesfrekvensen, der har bidraget til et fald i nettoudgiften, *jf. nedenfor.* Dertil kommer, at indførelsen af integrationsydelsen har bidraget til at reducere de direkte udgifter til indkomstoverførsler til især indvandrere fra ikke-vestlige lande, *jf. bilag 1.*

Tabel 1.1
Nettobidrag til de offentlige finanser i opdelt på herkomst

	Antal 2016	2016	2015 (revideret)	2015 (tidligere offentliggjort)	Ændring 2015 (rev.)- 2016
	1.000 personer	Mia. kr. (årets priser)			
Hele befolkningen	5.725	-2	-27	-36	26
Dansk oprindelse	5.006	28	8	-2	21
Indvandrere og efterkommere i alt	719	-30	-35	-33	5
Ikke-vestlige i alt	464	-35	-37	-36	3
- Ikke-vestlige indvandrere	323	-18	-20	-19	2
- Ikke-vestlige efterkommere	141	-17	-17	-17	0
Vestlige i alt	255	5	3	3	2
- Vestlige Indvandrere	230	7	5	5	2
- Vestlige efterkommere	26	-2	-2	-2	0

Anm.: De reviderede nettobidrag for 2015 er revideret med opdaterede nationalregnskabstal og metode som i opgørelsen i 2016. Nettobidragene for 2015 (tidligere offentliggjort) er en gengivelse af resultaterne fra analysen *Indvanderes nettobidrag til de offentlige finanser, Finansministeriet 2018*. Summer kan afvige fra totalen som følge af afrunding.

Kilde: Egne beregninger på Lovmodellens datagrundlag.

Det bemærkes, at analysen tager udgangspunkt i den faktiske offentlige saldo for 2016, som blandt andet er påvirket af konjunktursituationen og særlige midlertidige forhold. I Finansministeriets tidligere analyser af indvanderes nettobidrag indgår beregninger, hvor den faktiske saldo korrigeres for, at det faktiske niveau

² Endvidere er der foretaget en mindre teknisk justering af metoden til fordelingen af udgifter til asyl.

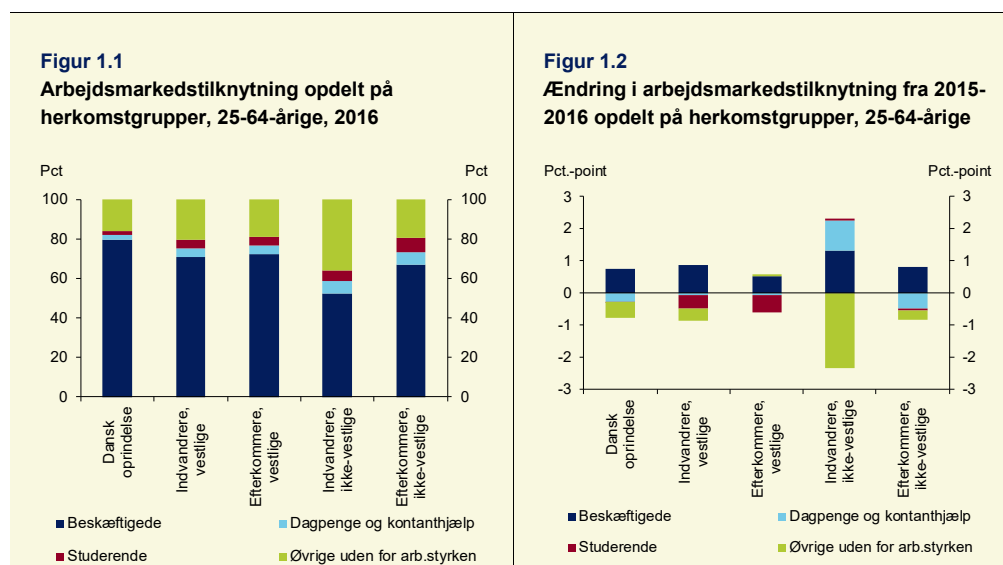
for en række særlige poster (fx PAL-skat og selskabsskat) kan adskille sig fra de skønnede strukturelle niveauer for disse poster.

Når der korrigeres for disse særlige forhold i 2016 ændrer det stort set ikke nettobidraget for indvandrere og efterkommere, mens nettobidraget for personer med dansk oprindelse reduceres med 11 mia. kr. i forhold til opgørelsen i tabel 1.1, *jf. bilag 2*. Det bemærkes, at der her alene korrigeres for en række særlige poster og altså ikke korrigeres for betydningen af den generelle konjunkturudvikling, hvad der fx gøres i Finansministeriets beregning af den strukturelle saldo.

For personer af dansk oprindelse er nettobidraget steget med 21 mia. kr. fra 2015 til 2016. Dette afspejler netop, at analyserne tager udgangspunkt i den faktiske offentlige saldo, som kan variere betydeligt fra år til år blandt andet på grund af konjunkturudvikling. Den store stigning skyldes desuden til dels, at der i 2016 er store indtægter fra PAL-skat. Det er især personer af dansk oprindelse, der påvirkes af korrektionen for særlige forhold, da PAL-skat fordeles efter pensionsindbetalinger, som er størst blandt personer af dansk oprindelse.

Arbejdsmarkedstilknytning for herkomstgrupper

Den enkeltes nettobidrag til de offentlige finanser afhænger i vidt omfang af tilknytningen til arbejdsmarkedet og således, om vedkommende er i beskæftigelse eller modtager overførselsindkomst. I 2016 var omkring 70 pct. af både vestlige indvandrere og efterkommere i aldersgruppen 25-64 år i beskæftigelse, mod 80 pct. af personer med dansk oprindelse. Lavest var beskæftigelsesandelen blandt ikke-vestlige indvandrere med 51 pct., som også er herkomstgruppen med størst andel uden for arbejdsstyrken, *jf. figur 1.1*.

Anm.: Arbejdsmarkedstilknytningen er opdelt efter den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik opgjort ultimo november 2016. Ændringerne i figur 1.2 er opgjort som den reviderede opgørelse af nettobidraget fra 2015 sammenlignet med 2016.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

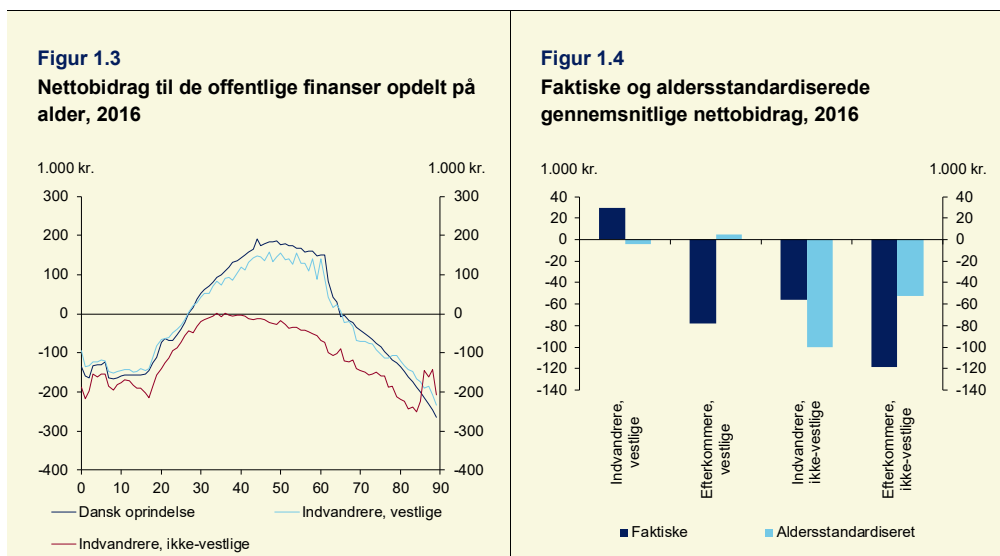
Fra 2015 til 2016 er der sket en stigning i beskæftigelsen på tværs af alle herkomstgrupper. Indvandrere fra ikke-vestlige lande er dog den eneste gruppe, hvor den gunstige beskæftigelsesudvikling entydigt skyldes, at flere blev en del af arbejdsstyrken, *jf. figur 1.2*.

Nettobidrag og alderssammensætning

Velfærdssamfundets indretning indebærer, at personers bidrag til de offentlige finanser varierer naturligt over livet. Børn og ældre udgør typisk en nettoudgift, idet de i højere grad trækker på en række offentlige serviceydelser så som pasning, uddannelse og sundhed. Samtidig er de kun i begrænset omfang på arbejdsmarkedet. For alle herkomstgrupper er det således tilfældet, at nettobidraget til de offentlige finanser er negativt først og sidst i livet, *jf. figur 1.3*.

Når forskellige herkomstgruppers nettobidrag sammenlignes, kan en del af de målte forskelle således afspejle forskelle i alderssammensætningen mellem grupperne. De negative bidrag fra efterkommere skyldes primært, at efterkommere overvejende består af børn og unge, der trækker på de offentlige udgifter, men kun i mindre grad bidrager. Når der standardiseres for de underliggende forskelle i alderssammensætningen mellem grupperne, øges nettobidraget således betydeligt for vestlige og ikke-vestlige efterkommere, *jf. figur 1.4*.

Derimod medfører aldersstandardiseringen et fald i de gennemsnitlige nettobidrag for indvandrere fra både vestlige og ikke-vestlige lande på hhv. 33.000 kr. og 44.000 kr., idet disse grupper er overrepræsenteret i de erhvervsaktive aldre.

Anm.: Alderen er opgjort ultimo 2016. I figur 1.3 er det gennemsnitlige nettobidrag fra 70 år og opefter vist som et 3-års glidende gennemsnit på grund af et lille antal observationer. Ved aldersstandardiseringen beregnes det gennemsnitlige nettobidrag for herkomstgruppen i det hypotetiske scenarie, hvor herkomstgruppens alderssammensætning svarer til alderssammensætningen for personer af dansk oprindelse.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

At de standardiserede nettobidrag for indvandrere fra ikke-vestlige lande er markant lavere end nettobidraget for personer af dansk oprindelse er et udtryk for, at de aldersspecifikke nettobidrag er forholdsvis lave for ikke-vestlige indvandrere (se figur 1.3) blandt andet på grund af forholdsvis lav erhvervsdeltagelse.

Det negative nettobidrag er for ikke-vestlige indvandrere i gennemsnit -56.000 kr., mens det for ikke-vestlige efterkommere er -118.000 kr. Ses der alene på personer i den erhvervsaktive alder er det gennemsnitlige nettobidrag højere for både ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. For ikke-vestlige efterkommere bliver nettobidraget her positivt, hvilket også er tilfældet for vestlige efterkommere, *jf. tabel 1.2*.

Tabel 1.2
Nettobidrag til de offentlige finanser opdelt på herkomst, 2016

	Nettobidrag i alt	Personer	Gennemsnit	Gennemsnit (25-64-årige)
	Mia. kr.	1000	1.000 kr.	1.000 kr.
Hele befolkningen	-2	5.725	0	108
Dansk oprindelse	28	5.006	6	125
Indvandrere og efterkommere i alt	-30	719	-42	15
- Ikke-vestlige indvandrere	-18	323	-56	-27
- Ikke-vestlige efterkommere	-17	141	-118	3
- Vestlige indvandrere	7	230	29	79
- Vestlige efterkommere	-2	26	-78	93

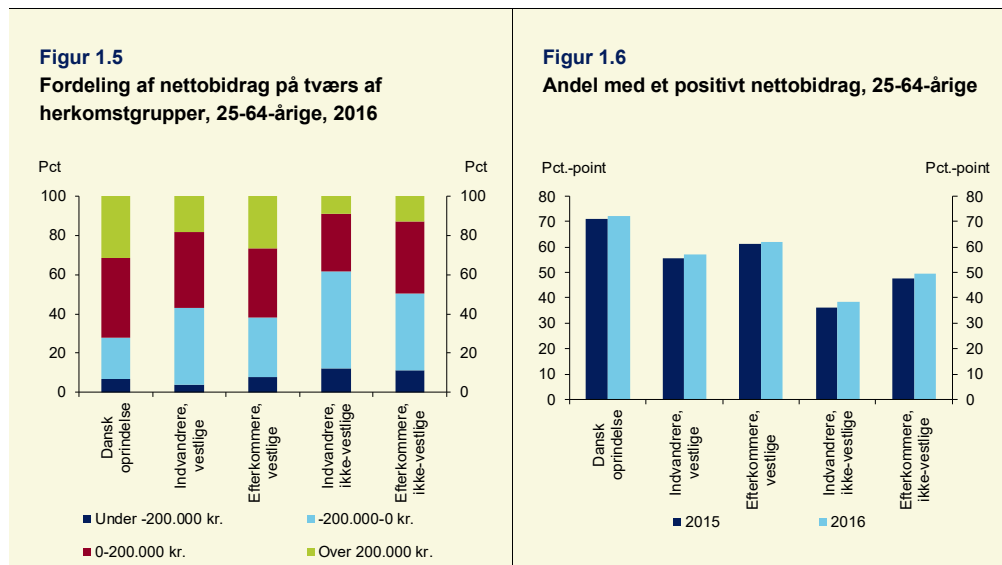
Kilde: Egne beregninger på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Fordeling af nettobidrag

De gennemsnitlige nettobidrag dækker over en stor variation inden for herkomstgrupperne. Ved at se på personer i den erhvervsaktive alder, udelukkes børn og ældre, som, ud over at være en gennemsnitlig nettoudgift, også er en forholdsvis ensartet gruppe. Der er derimod særligt stor variation i nettobidragene for personer i den erhvervsaktive alder, hvilket bl.a. afspejler forskelle i den enkeltes tilknytning til arbejdsmarkedet, arbejdstid og lønindkomst.

For personer af dansk oprindelse er det 72 pct. af de 25-64-årige, der bidrager positivt til de offentlige finanser, mens det for de ikke-vestlige indvandrere i samme aldersgruppe er 38 pct. For vestlige indvandrere bidrager knap 20 pct. i aldersgruppen med over 200.000 kr. til de offentlige finanser, mens det blandt de ikke-vestlige indvandrere gælder 9 pct., *jf. figur 1.5*.

Fra 2015-2016 er andelen, der bidrager positivt til de offentlige finanser, steget på tværs af alle herkomstgrupper – og stigningen har været størst for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, *jf. figur 1.6*.

Anm.: Ændringerne i figur 1.6 er opgjort som den reviderede opgørelse af nettobidraget fra 2015 sammenlignet med 2016.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

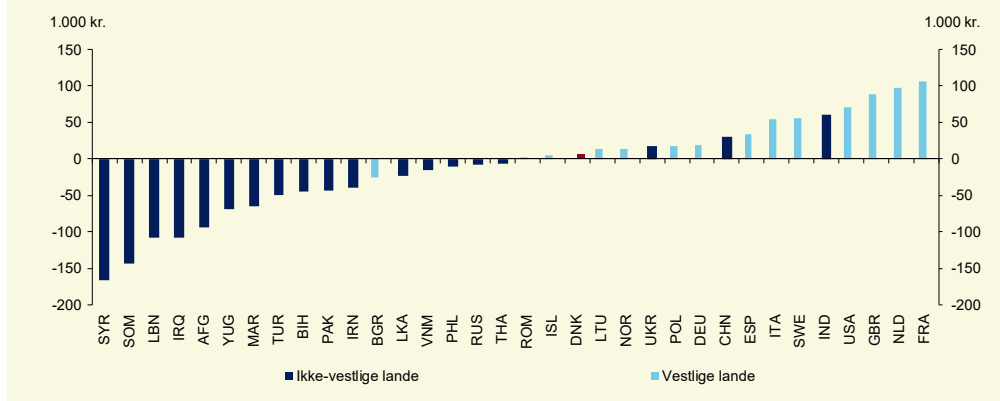
Stor variation i nettobidrag på tværs af oprindelsesland og opholdsgrundlag

De gennemsnitlige nettobidrag for indvandrere fra vestlige og ikke-vestlige lande dækker også over store forskelle på tværs af indvandreres oprindelsesland. I 2016 var det gennemsnitlige nettobidrag størst for indvandrere fra Frankrig, mens det var mest negativt for indvandrere fra Syrien.

Det er i overvejende grad indvandrere fra ikke-vestlige lande, der i gennemsnit er en nettoudgift, mens indvandrere fra vestlige lande hver i sær i gennemsnit ofte bidrager positivt til de offentlige finanser. Indvandrere fra Indien og Kina skiller sig dog ud blandt de ikke-vestlige lande ved at have relativt høje og positive nettobidrag i gennemsnit, *jf. figur 1.7*.

En stor del af indvandrere fra vestlige lande kommer fra EU/EØS-lande, hvor der er fri bevægelighed for arbejdskraften på tværs af landegrænser. Indvandrere fra disse lande bidrager i gennemsnit positivt til de offentlige finanser, dette gælder eksempelvis indvandrere fra Storbritannien, Holland og Frankrig.

Figur 1.7
Gennemsnitlige nettobidrag fordelt på oprindelseslande, 2016

Anm.: Indvandrernes efterkommere er ikke medtaget. Der er kun vist oprindelseslande, hvor der bor mindst 5.000 personer i Danmark.

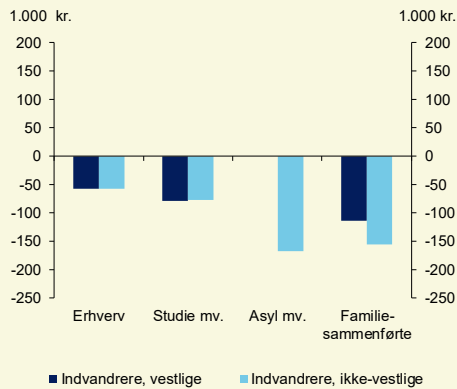
Kilde: Egne beregninger på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Den store variation i nettobidraget på tværs af oprindelseslande hænger tæt sammen med forskellene i opholdsgrundlag, indvandrere fra de forskellige lande har. Både vestlige og ikke-vestlige indvandrere kommer til Danmark på forskellig baggrund og bevæggrund. Indvandrere fra vestlige lande kommer i høj grad til Danmark for at arbejde eller studere, mens der blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande er flere, som modtager asyl eller bliver familiesammenført til asylmodtagere.

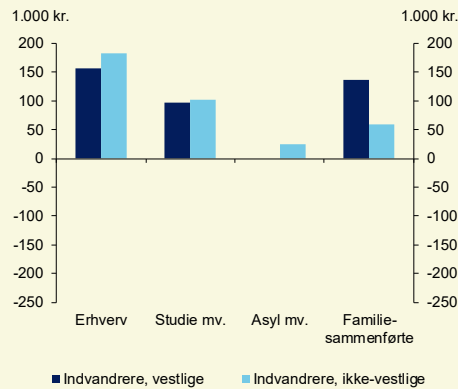
Hvor indvandrere, der kommer til Danmark for at arbejde, har et positivt nettobidrag til de offentlige finanser, er det samlede nettobidrag for hhv. asylmodtagere og personer, der kommer til landet for at studere, negativt. Personer med *erhverv* som opholdsgrundlag bidrager i gennemsnit betydeligt mere pr person til de offentlige finanser, end befolkningen som helhed, hvilket hænger sammen med, at de i gennemsnit både har højere skattebetalinger og samtidig trækker mindre på de offentlige indkomstoverførsler.

Forskellene i nettobidrag på tværs af de forskellige opholdsgrundlag afspejler i høj grad gruppernes tilknytning til arbejdsmarkedet. Uanset hvilket opholdsgrundlag, den enkelte opholder sig i landet på, er beskæftigelse en afgørende forudsætning for, om den enkelte bidrager positivt til de offentlige finanser. For alle fire typer af opholdsgrundlag er det gennemsnitlige nettobidrag negativt, når der ses på personer i den erhvervsaktive alder uden beskæftigelse. Dette gælder både vestlige og ikke-vestlige indvandrere. Modsat er nettobidraget i gennemsnit positivt for indvandrere i beskæftigelse, uanset opholdsgrundlag. En asylmodtager i beskæftigelse har således i gennemsnit et positivt nettobidrag, jf. figur 1.8 og 1.9.

Figur 1.8
Gennemsnitligt nettobidrag for indvandrere i alderen 25-64 år over opholdsgrundlag for personer uden beskæftigelse, 2016

Figur 1.9
Gennemsnitligt nettobidrag for indvandrere i alderen 25-64 år over opholdsgrundlag for personer i beskæftigelse, 2016

Anm.: Der er alene beregnet nettobidrag for personer med oplyst arbejdsmarkedsstatus. Døde og udvandrede indgår således ikke.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Personer med opholdstilladelse til erhverv omfatter – ud over personer fra EU/EØS – personer med opholdstilladelse efter internationale rekrutteringsordninger, herunder beløbsordningen, som giver mulighed for at få opholdstilladelse, mens personen arbejder for en dansk virksomhed eller institution. Det centrale krav i beløbsordningen er, at ansættelsen giver en årlig indkomst på mindst 400.000 kr. i 2016³.

I 2016 bidrog personer på beløbsordningen samlet med 1,5 mia. kr. til de offentlige finanser. Personer på beløbsordningen er således en betydelig gevinst for de offentlige finanser, *jf. tabel 1.3*.

Tabel 1.3
Nettobidrag for personer på beløbsordningen, 2016

2016-niveau	Nettobidrag i alt	Helårspersoner	Gns. nettobidrag
	Mio. kr.	1.000	1.000 kr.
Rekrutteret via. beløbsordningen	1.524	5,1	299
Familie-medlemmer	-242	5,0	-49
I alt inkl. familie-medlemmer	1.282	10,1	127

Anm.: Personer på beløbsordningen er udvalgt efter deres seneste opholdsgrundlag i 2016 modsat de forrige figurer, hvor indvandrere er inddelt efter deres første opholdsgrundlag.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

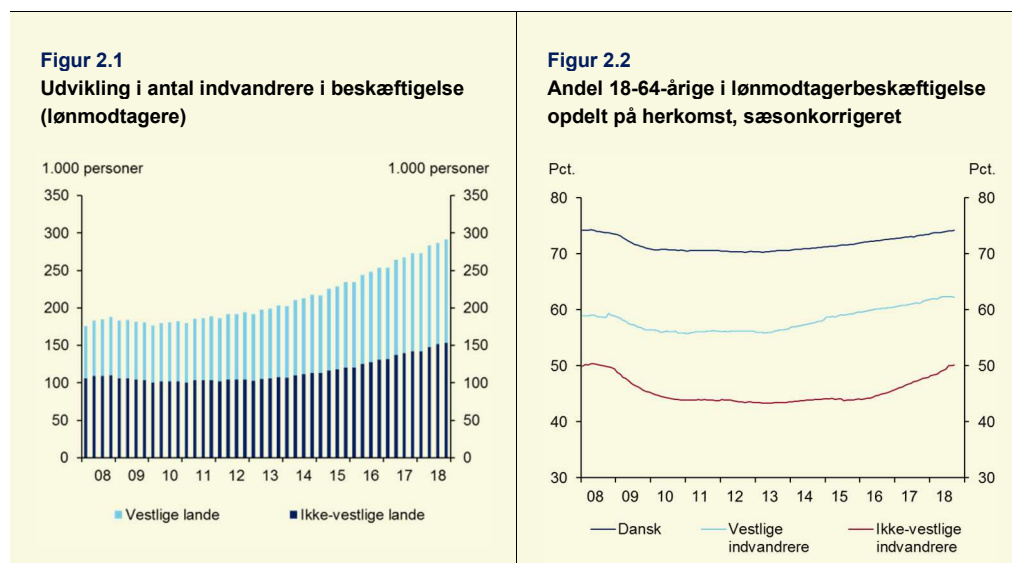
³ Frem til juni 2016 var beløbsgrænsen 375.000 kr., som herefter blev hævet til 400.000 kr.

2. Den seneste udvikling, 2016-2018

Opgørelsen af indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser i foregående afsnit vedrører 2016, som er det seneste år hvor der foreligger detaljerede registeroplysninger. Siden 2016 er der imidlertid sket nogle forholdsvis store ændringer i beskæftigelse og antal offentlige forsørgede for gruppen af indvandrere fra ikke-vestlige lande, som påvirker indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser.

For eksempel er lønmodtagerbeskæftigelsen for indvandrere steget med 39.000 personer i perioden fra 2016 til 2018. Heraf bidrager ikke-vestlige indvandrere med en beskæftigelsesfremgang på 23.000 personer, *jf. figur 2.1*.

Flere forhold har bidraget til denne fremgang, herunder konjunkturudvikling og stigningen i antallet af indvandrere i den erhvervsaktive aldersgruppe. Dertil kommer, at indførelse af integrationsydelse, 225-timers-regel og kontanthjælpsloft samt styrket fokus på at flygtninge erklæres jobparate, kan have bidraget.

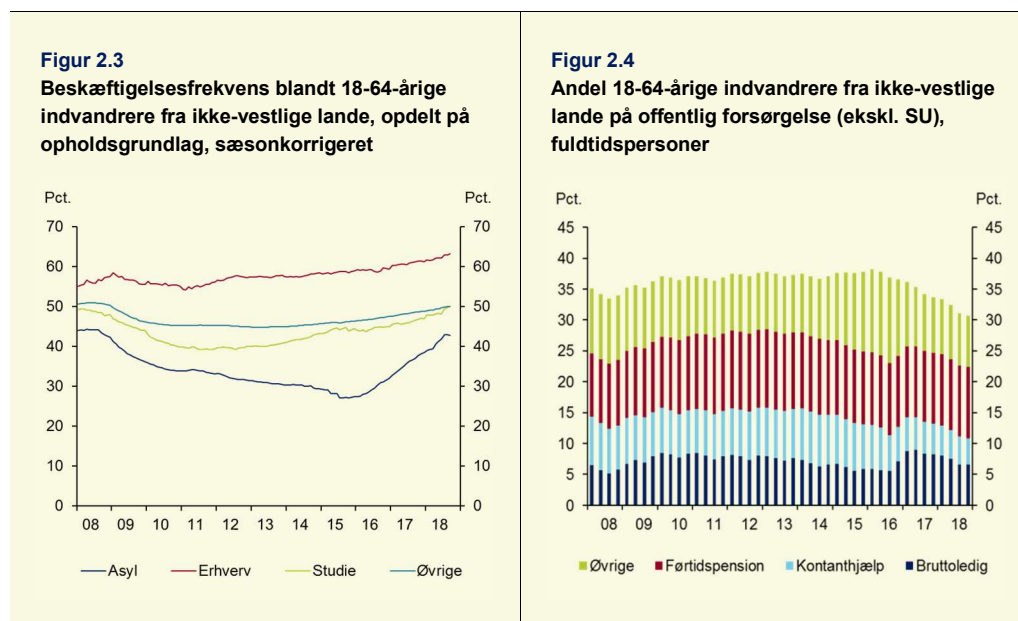
Anm.: Selvstændige indgår ikke. Efterkommere er ikke medtaget i figur 2.2.

Kilde: Statistikbanken, Danmarks Statistik samt egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Fremgangen i beskæftigelsen har i de senere år medført en stigning i beskæftigelsesfrekvensen for både indvandrere og personer med dansk oprindelse, men siden 2016 har stigningen været størst blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande, *jf. figur 2.2*. Indvandrere fra ikke-vestlige lande har dog fortsat en markant lavere beskæftigelsesfrekvens end personer med dansk oprindelse.

Når beskæftigelsesfrekvensen især er steget for indvandrere fra ikke-vestlige lande dækker det blandt andet over en markant stigning i beskæftigelsesfrekvensen

blandt asylmodtagere og familiesammenførte til flygtning. Men beskæftigelsesfrekvensen er også steget for øvrige ikke-vestlige indvandrere, herunder indvandrere med et erhvervs- eller studiemæssigt opholdsgrundlag, *jf. figur 2.3*.

Anm.: Figur 2.3 medregner ikke selvstændige. Der foreligger ikke oplysninger om opholdsgrundlag for indvandrere, der kom til Danmark før 1997. Der er derfor forholdsvis mange personer i gruppen *øvrige* i figur 2.3.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Samtidigt med at beskæftigelsesfrekvensen er steget for indvandrere fra ikke-vestlige lande er andelen på offentlig forsørgelse faldet. I perioden fra 2016 til 2018 er andelen på offentlig forsørgelse faldet med 5,5 pct.-point. (fra 37,3 pct. i 2016 til 31,9 pct. i 2018), *jf. figur 2.4*. Dette fald afspejler en reduktion i antal fuldtidsmodtagere på omkring 9.000 personer i perioden.

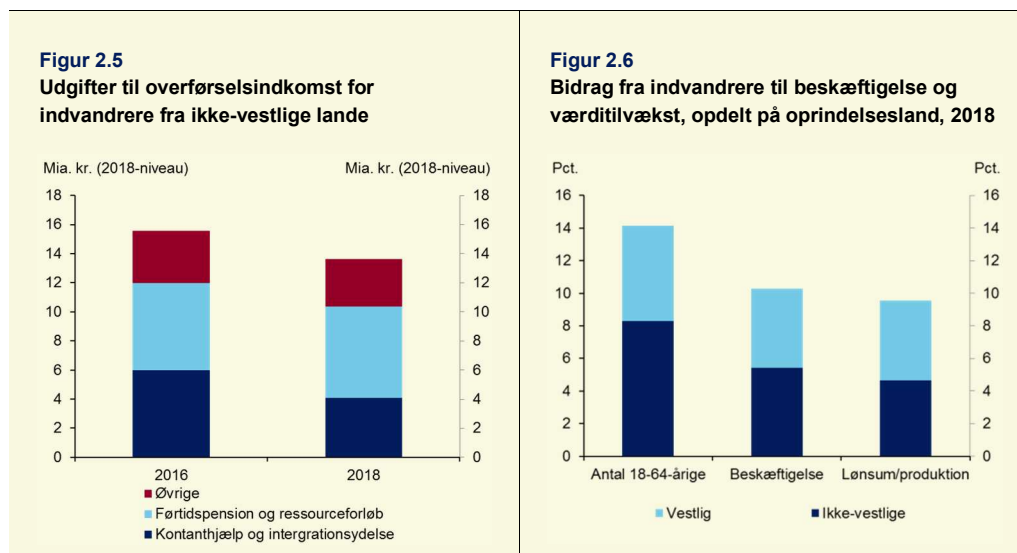
Reduktionen i ikke-vestlige indvandrere, der modtager offentlige forsørgelsesydelse har i kombination med udvidelsen af målgruppen for integrationsydelsen bidraget til at de offentlige bruttoudgifter til indkomsterstøttede overførsler (ekskl. folkepension, SU og tilskud til fleksjob) er faldet med 1,9 mia. kr. (2018-niveau) i perioden fra 2016 til 2018, *jf. figur 2.5*.

Selvom indvandrere fra navnlig ikke-vestlige lande har en markant lavere beskæftigelsesfrekvens end personer af dansk oprindelse, står indvandrere i dag for godt 10 pct. af den samlede (lønmotager)beskæftigelse i Danmark⁴, *jf. figur 2.6*.

Udenlandsk arbejdskraft spiller således en stor rolle for dansk økonomi og er et vigtigt supplement til at sikre, at virksomhederne nemmere kan rekruttere den

⁴ Hertil kommer et større antal grænsearbejdere, der arbejder i Danmark, men bor i udlandet, samt udlændinge ansat i udenlandske firmaer, der leverer tjenesteydelser i Danmark og betaler skat i udlandet

arbejdskraft, de efterspørger. Vurderet ud fra den løn, der samlet set udbetaltes til indvandrere, anslås herboende indvandrere at bidrage med omkring 9½ pct. af den samlede produktion/værditilvækst i Danmark i 2018. Det svarer til omkring 180 mia. kr. (2018-niveau)⁵.

Anm.: I figur 2.5 er medtaget udgifter til fx dagpenge, kontanthjælp, førtidspension, integrationsydelser, efterløn ledighedsydelser, ressource- og jobafklaringsforløb, sygedagpenge mv. Udgifter til folkepension, SU og fleksjob indgår ikke. Udgifter for 2016 er opregnet til 2018-niveau med satsreguleringsprocenten. Beskæftigelses- og lønoplysningerne i figur 2.6 er baseret på Danmarks Statistiks register over lønmodtagerbeskæftigelse for perioden 4. kv. 2017 til 3. kv. 2018.

Kilde: Jobindsats.dk samt egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Selvom det er ca. 60 pct. af de 18-64-årige indvandrere, der er fra ikke-vestlige lande, står gruppen for under halvdelen af den værditilvækst, som indvandrere bidrager med. Det afspejler både, at indvandrere fra ikke-vestlige lande har en forholdsvis lav beskæftigelsesfrekvens, og at lønnen pr. beskæftiget er relativt lav for denne gruppe.

⁵ Anslået på baggrund af indvandreres andel af den samlede lønsum og bruttoværditilvæksten i 2018.

Bilag 1. Dekomponering af ændringer i nettobidraget fra 2015 til 2016

For indvandrere og efterkommere under ét er nettoudgiften faldet med knap 5 mia. kr. fra 2015 til 2016 idet der tages udgangspunkt i den reviderede opgørelse for 2015. Ændringen fra 2015 til 2016 kan for de enkelte herkomstgrupper, ud over pris- og lønudvikling, dekomponeres i et bidrag fra ændringer i henholdsvis (1): Antal personer, (2): Alders- og kønssammensætning, (3): Arbejdsmarkedstilknytning og (4): Enhedsudgifter (netto), *jf. tabel a.*

For indvandrere fra ikke-vestlige lande er nettobidraget øget med 2,3 mia. kr. fra 2015 til 2016 på trods af at stigningen i antallet af ikke-vestlige indvandrere isoleret set reducer nettobidraget med 1,5 mia. kr. Stigningen i nettobidraget for denne gruppe afspejler blandt andet en forbedret arbejdsmarkedstilknytning (højere beskæftigelsesfrekvens), der isoleret set anslås at have bidraget med 1,6 mia. kr. Dertil kommer, at indførelsen af integrationsydelsen og kontanthjælpsloftet har bidraget til at reducere de gennemsnitlige indkomstoverførsler til gruppen der modtager kontanthjælps-/ integrationsydelse.

Sidstnævnte optræder som et positivt bidrag fra ændringer i enhedsudgifterne (netto) i tabellen. Dette bidrag afspejler ændringer i det gennemsnitlige netto-bidrag for de enkelte grupper af køn, alder, herkomst og arbejdsmarkedstilknytning, der indgår i dekomponeringen.

Tabel a
Dekomponering af ændringer i nettobidraget fra 2015 (revideret) til 2016

	Heraf bidrag fra:					
	Ændring 2015- 2016	Pris- og lønniveau	Antal personer	Alders- og kønssam- mensæt- ning	Arbejds- markedstil- knytning	Enheds- udgift (netto)
	Mia. kr. (2016-niveau)					
Hele befolkningen	25,5	-0,6	-1,9	-3,7	12,2	19,5
Dansk oprindelse	20,8	0,2	0,0	-3,6	10,0	14,2
Indvandrere og efterkommere	4,8	-0,8	-1,9	-0,1	2,2	5,3
- Ikke-vestlige indv.	2,3	-0,4	-1,5	-0,5	1,6	3,2
- Ikke-vestlige efterk.	0,5	-0,4	-0,6	0,4	0,3	0,8
- Vestlige indv.	2,1	0,1	0,3	0,1	0,3	1,2
- Vestlige efterk.	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	0,1	0,0

Anm.: For både vestlige og ikke-vestlige indvandrere er dekomponeringen foretaget separat inden for hver type af opholdsgrundlag, og der er dernæst summeret over de 5 typer opholdsgrundlag. Det betyder, at dekomponeringen af den samlede ændring på de enkelte bidrag afspejler, at opholdsgrundlagssammensætningen for nytilkomne indvandrere i 2016 afviger fra sammensætningen for herboende indvandrere ved udgangen af 2015.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Bilag 2. Korrektion for særlige forhold

Analysen tager udgangspunkt i den faktiske offentlige saldo i 2016. Det betyder, at de enkelte herkomstgruppers nettobidrag til de offentlige finanser afhænger af, hvad den faktisk offentlige saldo er i opgørelsesåret. Den faktiske saldo er påvirket af konjunktursituationen, udsving på de finansielle markeder og andre midlertidige forhold.

I Finansministeriets tidligere analyser af indvandreres nettobidrag indgår beregninger, hvor den faktiske saldo korrigeres for, at det faktiske niveau for en række særlige poster (fx PAL-skat, selskabsskat samt nordsøindtægter) kan adskille sig fra de skønnede strukturelle niveauer for disse poster. Denne type af korrektioner foretages også ved fastlæggelse af den strukturelle saldo, hvor der desuden ”renses” for betydningen af den generelle konjunkturudvikling.

I 2016 var indtægter fra PAL-skat og selskabsskat større end det strukturelle niveau, mens nordsøindtægter var mindre. Samtidig med en række indre korrektioner på både indtægts og udgiftssiden udgør særlige poster og midlertidige engangsforhold i 2016 tilsammen en reduktion af den offentlige saldo på ca. 10 mia. kr. Dermed bliver den ”korrigerede” offentlige saldo -12 mia. kr. i 2016, *jf. tabel b*. Det bemærkes, at der her alene korrigeres for en række særlige poster og ikke er ”renset” for betydningen af den generelle konjunkturudvikling, som der (som nævnt) korrigeres for i Finansministeriets beregninger af den strukturelle saldo.

Tabel b

Nettobidrag korrigeret for særlige poster, opdelt på herkomst, 2016

	Faktisk saldo	Ved korrektion	Forskel	Faktisk saldo	Ved korrektion	Forskel
	Samlet nettobidrag, mia. kr.			Gns. nettobidrag, 1.000 kr.		
Hele befolkningen	-2	-12	-10	0	-2	-2
Dansk oprindelse	28	18	-11	6	4	-2
Indvandrere, ikke-vestlige	-18	-18	0	-56	-54	1
Efterkommere, ikke-vestlige	-17	-17	0	-118	-117	1
Indvandrere, vestlige	7	7	0	29	29	0
Efterkommere, vestlige	-2	-2	0	-78	-78	0

Anm.: Ved beregning af herkomstgruppernes korrigerede nettobidrag er en række særlige poster skaleret til deres strukturelle niveauer. De korrigerede nettobidrag kan ikke tolkes som strukturelle nettobidrag, da de særlige poster ikke fanger konjunkturernes påvirkning af fx beskæftigelse og ledighed. Summer kan afvige fra totaler som følge af afrunding.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Korrektionerne af den faktiske saldo i 2016 betyder, at nettobidraget for personer af dansk oprindelse reduceres med 11 mia. kr., svarende til en reduktion på

ca. 2.000 kr. pr. person. For ikke-vestlige indvandrere og efterkommere øger korrektionen nettobidraget med 1.000 kr. pr. person, mens det for vestlige indvandrere og efterkommere er upåvirket. Årsagen til, at nettobidraget alene reduceres for personer af dansk oprindelse er, at fx PAL-skat og selskabsskat trækker særligt ned for personer af dansk oprindelse.

fm.dk